

บทละคร

เรื่อง กลดแตก

(พระศรีวิภานา)

ว. ก. ๑๓๐

โรงพิมพ์ศุภการจำรูญ

นายปวิศ: ๒๕๓๕, นาย: ๒๕๓๕-๒๕๓๕

๒ บทดกร ว่าง

- ๖ แซกฮาด์บาย อายุ ๔๑ เจ้าของร้าน ถนนราชวงศ์
- ๗ มิด้เคอว๋ ฮอดแรม อายุ ๓๘ เด่มยัน ห้าง
- ๘ นายพุด นักการศาล
- ๙ นายทะเล ไปรถนีย์บุรุษ
- ๑๐ พวงเพ็ชร์ อายุ ๒๐ บุตรี พระเส้าวงกิจที่ตั้งแก่กรรม
- ๑๑ ขดิม อายุ ๒๕ ล่าวแม่รำ ช่างเย็บเสื้อ

เพอน ตก นายทัด

- ๑๒ หนูเหต๋ อายุ ๓๔ บ่าวพวงเพ็ชร์
- ๑๓ ยายมน อายุ ๖๒ ผู้ตั้ง บินโตอาหาร
- ๑๔ ชัดเดี้ยว. ฉาก ใน ตึกเช่าที่ นายทัด อยู่. ตัว

เลขห้อง

ถกร มี นายทัด นั่ง ทอด ตัว อยู่ บน เก้าอี้.

เลขหมู่

๕๑๕.๑๑๕
๖๕๒๒๒๒
ตั้งดาหยง ๐ (ลูกคู่) นายทัดหนุ่ม, กตุ่มฤดู. ด้วยนดิน
ได้เท่าไร, ใช้ ดิน, ไม่ เหลือ หลอด. น้ น้ น้, กตงกตชก, ทวง

เลขทะเล

๒.๑๒๒๒๗๘
๖ ๕๕๖

เรื่อง กตแตก

๓

ออก ปรอ เงิน คุณพ่อ, ให้มัน, ไม่ทัน เพื่อ (ทัด)
อยู่ บางข้าง, ไม่ขวาง, เหมือน บางกอก ค่าย ผิดออก,
ต่าง เงิน, หดเงิน เด้อ ไหน เตยตัว, เปน เตยยัง, ไหน
เตยงเถอ ไหน บ้าเรอ, รักสาว, คราว คนอง เจ้า มา
เรียน, กฏ หมายถึง, หมายถึง ชื่อ วิชิต, เด็ค มนุษย์, ศักดิ์
ผูก ผ่อง เรียน ที่ วั, ครูก็ ชม, ด่ม ทำนอง คง จะ
ต้อง, ได้ ได้, ไนปตาย ปี ถ้าเขาพอง, ตองเขย, เตย ชื่อ เตยง
เอา หน้า เขวียง, เตยงเคระห, เพราะ เจ้า นี้ จะ หียบ
นวย, ช่วย เนอ, ก็ เหลือ มี ครวน จะ วิ, ไปขอ, คุณพ่อ
เต็ม ท่าน คงหมา, ว่าเรา, สู้สู้, สู้ร้าย ทำนิบหาย, จ่าย
เพื่อ, ฤทธิ เพื่อ เหม ยิง ชื่นยว, เดียวตะคอก, โขยออก
เต็ม หวังแต่ เพิ่ม, เมตตา, ไม่กล้าเรียน ท่านทราวมข่าว,
เรา จะกล่าว, แม่ พวงเพ็ชร มันดำเรื่อ, ด่มเค้า, ที่เรา เขียน

๔ บทกวี ร้อง

จะให้ ห้า, ร้อยชั่ง, กำดังเพียร ก็จวนเจียน, จะประนอม,
ยอม วิภาห์ บิดาเจ้า, เป็น พระเส้า, อกจยก มรฎก,
มั่งมี, คู้ นึกหนา แต่ เรา ยัง, คดั่ง ผู้ หนีง, หนีง ซ่า ๆ
รัก เฮฮา, เทียวเตร, เสด์เพด เพ็ดน มี คู้ ฝัว, คัว เมีย, เสด์
ส่นุก ถึง มี สู้ช, ส่าระพัต, ก็ ชัด เชน จะ กิน เสด์, เมา
เทียว, เทียว พระเอิน แม่ เมีย เติน, คัม ชัด, จะ งัด กัน
แต่ บัด นี้, นี้ สิ้น, เหม่นวัน คอม จะ ค้อง ยอม, คัว วิภาห์,
ไม่กล้าหัน จะ ได้ ห้า, ร้อยชั่ง, ส่ม หวัง ทัน เขา เกิด
วัน, นี้ ยัง ใจ, ตอง ไป คู้ ๑๘ คำ เจริจา

(บ่น เรื่อง จน วัน นี้ มี เงิน ไม่ ถึง บาท เจ้านี่
มาก พรรณา ความ จำเป็น ใช้ ต่าง ๆ เงิน
เดือน พอ ให้น้อย ไม่ เป็น นี้ ไม่ ไหว ครั้น จะ ขอ
เค็ม ก็ กลัว ขณะ นั้น เสด์ ยมยัง กรัง ดง ไป คู้ เป็น

เรื่อง กตแตก

๕

นายเพก คน เก็บเงิน ค่าเช่า ตึก มา (พันสี่ร้อยห้าสิบสอง)
ออกโครง ๑ (เพก) ที่ เดือน แล้ว,ผมไม่แคร์,เจ้าคุณ
ค่า โปรต เมตตา,ค่าเช่า,ค้างเก่าอยู่ แปดสิบบาท,
ตลาด กำหนด, หมด ความรู้ ผม ต้อง ตั้ง,เที่ยวทอง,
หน่วงทำโม (ทัด) ขอ ผัดพอ, คุณพ่อ, ส่ง เงินมา
ที่ ๒๕, เดือนนี้,และมี ให้ (เพก) ที่ ท่านนี้,เท่านี้ดี,
ผัด รำไป เสียใจ แดน, मैं ไม่ได้, ต้อง ได้คุณ ๗
๕ คำ เจริญ (นายทักขย ๗ ต่อ ๗ บ่อน เหล้า
บ้าง บุกี่บ้าง นายเพก ว่า ถ้า พัน ยี่สิบห้า จะ ต้อง ขัม
ได้แล้ว ก็ ตา ไป)

กระบอก ๑ โขยวัน นี้,ก็ ที่,๓๕ แล้ว ตั้ง เขมว ต้อง
ถ้า,จะ ว่า วัน เงิน เดือนนี้,เจ้านี้ทั้ง,กัน เป็น รุต สุก
จะ หมุน,รวัน,ให้ทันจริง ๗ ๒ คำ เจริญ

๒ บทละคร ร้อง

(ยายมน ขน มา หา)

ขวัญอ่อน (มน) ๑ คุณทัก ขา, ไคร มาหา,
นะปะค้ำ (ทัก) ไคร ๆ มา, ขายาย, ขายหรือ หึง (มน)
ผู้ หึง ด้วย, ด้วยแท้ ๆ, แม้ ดาวพรัง คุ่มหู ห้อย, ล้อ้อย
คั้งคั้ง, ถ้วน เพ็ช แพรว (ทัก) เออ ได้ ตาม, ชื่อเขา,
ไม่เล่า ขาย (มน) ชื่อ คุณนาย, พวงเพ็ชร์, เหมือนเม็ด
แก้ว (ทัก) ตี้ เทียงนั้น, ฉิน ไป รัย, (มน) ยาย ยับ แถ้ว
ค้ำบั้นโต, พุดไซ้ แก้ว, เต็ม ประดา เดือนตะห้า, คำตั้ง
ถึงห้า เดือน ยาย เต็ม เอือน, ขอ มั่ง, เกิด ชั่งห้า (ทัก)
ไว้พรังนี้, (มน) หตาย พรังนี้, แถ้วนี้ค้ำ (ทัก) เกอะนำ
เกอะนำ, (มน) เกอะนำอย่างไร, ไหน ตะเงิน (ทัก) แถ้ว
เกอะนำ (มน) ก็ ไหน ถ่า, คุณ ขา ขอ (ทัก) เกอะ
รอ ๆ, หน้อย เกอะ เน้อ, ออย่าเพ้อ เป็น (มน) คุณ ขย่า

บิต (ทัด) โธ่ไม่คิด, ว่าคนเคิน กำตั้งเคิน, เคื่อ
 อัฐ, ผัดพรวงนี้ ๗ ๘ คำ เจรจา (ยายโกธร ทวงกันไว้
 ว่า ไม่ผ่อน ให้ไม่ ให้ไป ต้อง อ่อน วนน พอ ยาย ไป
 พวงเพ็ชร์ก็ โผตขึ้น มากับ หนุเหตี่ ตามว่า ทำ ไม่ ยาย
 หาย มา เป็น นาน เดี๋ยง แต่ พุด อไรกัน เอ็ด นายทัด
 โมโต โมเกว่า ยาย นั้น เหวว)

ทุมมะพร้าว ๑ (ทัด) บุญใหญ่ ทดอง, พวง
 เพ็ชร์, รเห็ดหา หน้าเขยหน้า, คึกทุเรศ, ใช้เศรษฐู (พวงเพ็ชร์)
 ฉา ไวยศ, อดสู, คุชี่วี่ สัดต ตี่, ฉี่นย้ง, จะ คัดง้อาย (ทัด)
 พี่ หมาย จิตร, คิดไว้, จะ ไป พบ บุญประสรบ, เพื่อน
 จิตร, ส้มคิดหมาย (พวงเพ็ชร์) แต่ รุ่งเช้า, เศร้า
 โศก, ด้วย โชค ร้าย ทุนทุราย, ทรวง คับ, รับ มา ตา
 (ทัด) ไป ไหน กัน, โย้ย ฉั่น, ใจ คึก ๆ มิได้ นึก พัดัก

พิณ, ชัน นักร้อง (พวงเพ็ชร) ไปกรงเก่า, ข้า
 ร้าย, ต่้ายมา ว่าคุณบ่า, บ่อยหนัก, สุดจักพัน หาบุตร
 หลาน, พยาบาท, ถ้หาไม่ มรดก, ยกให้, ฉันท ใช้อื่น
 (ทัก) จะจาก กัน, ลักก็ฉันท, ลัก ก็ฉันท (พวงเพ็ชร)
 จะบอก ยื่น, คำมั่น, ได้ฉันทใด ถ้าคุณบ่า, ดัน ชีพ,
 จะรับ กลับ แม้ยัง บวย, ช่วย ประคับ, ประคองไว้
 (ทัก) คง คิดถึง, พวงเพ็ชร, เสีย เซ็ดใจ (พวงเพ็ชร)
 ชัน รถไฟ, ไม่ช้า, ไม่น่าครวญ ฯ ๓๐ คำ เจรจา
 (ต่างไว้ฮาโดยตานั้น ทัก ถูก ต้อง นาง ฮาย บ่าว ๆ
 ก็รู้ เท่าทำเลียง รอบ ดุ)
 ห่วงฮาโดย ๑ (ถูก คู้) ห่วงก็ ห่วง, พวงเพ็ชร,
 คิดเบ็ด รัก ครั้น จะ ชัก, ชัก คิด, ด้วย กิจ ด่วน คำจาก
 ชู้, คู้ ฮาโดย, ใจ วัน จนวน นายทัก ขวน, ฝาก สวาดี,

เรื่อง กตแตก

๘

อนารถดา ๗ ๒ คำ เพลง ทวยชย ญวน

ชมจันทร์ ๑ (ทัด) จะกวน พ้อ,ขอวิชาห์,
เพดาน ๕ ดูไม่มี, ความ คิด,คิด จะบ้า เจ้านี้ เร่ง,
เขมรนัก, แม่นชกซ้า เรื่อง เงิน ห้า, ร้อย ชั่ง,ทำยังไร
ได้แค่ ผัด, วัต แวง, แบ็ง โรอย หน้า รอ เวลา,ถูประดงค์
ให้จิงได้ แม่น มีดม, รดม พ้อง, กักก้องไป นายทัด
ไม้, เป็นคน,จนจริง ๆ ๗ ๔ คำ เจรจา. (หลงจู เต็ก
แขก ชาตบ้าย มีดเคอร์รอดแรม ต่างมาทองเงิน
ยายมนมา บอกที่ไร แกรมทอง ด้วยทุกที่ นายทัดผัด
นับไป ตามบุญ ต่าง ชู จะ พ้อง ทุก ๆ ราย)

ประเทศ ๑ (ทศ) ینگดู ๆ, หมูน,เจ้า นี้
รุก จะ คัม ดูก, กะม้ง หนอ, งอ เป็น ชิง ไฮ้อยหมด
แต้ม, แจ้ม ช้อง, เาเน ตัง ชิง ที่ ฟัง ฟิง,แห่งไหน ไม่ พบ

พาด ข ๒ คำ เจรจา (ตรง บนมวน จะ
 หมายถึง ๕๐๐ ซึ่งจาก พ่อ หรือ แม่ พวงเพชร ก็ เพื่อนบ้าน,
 เจ็บ จะ ขอ พ่อ เดย ๆ ก็ จะ โกรธ บอกคำดา จะ
 ผัด เขา ค่อย ไป หรือ เขาก็ จะ พ้อง ขณะ นั้น ขดิบ
 มา แอบ มอง ยม ย่อง ตรง เข้า มา .)

เยาะ ๑ (ขดิบ) ยัง ใจ หนอ, วัน นั้น พ่อ,
 ราช สู้ ทั้ เราะ ะ กรง รั้, ต้น ด้ง, ต้น ก ด้ นาน เทียว
 ด้บ ด้ก, มฤคิ์, หรือ ข ด้ว น เกิด รั้ ด้ก, รั้ ก บ้าง, ด้ง
 ด้ว ด้ว น (ด้ด) ด้ม ทั้ ด้ก, แม่ ขดิบ, ยม ยิบ ด้ม
 แทบ จะ ด้ม, ด้ตย ด้ม ด้, ด้ย ด้ว ด้น (ขดิบ)
 ด้ร ด้ร ด้ย, ด้ย กะ ด้, ด้ ด้ ด้ ด้น ด้ ด้น, ด้น ด้ ด้น,
 ด้ย ด้ ด้ไป (ด้ด) ด้น ด้ม ด้น, ด้น ด้น, ด้น ด้น ด้น
 ด้น ด้น ด้น, ด้น ด้น, ด้น ด้น, ด้น ด้น, ด้น ด้น

เรื่อง กตแตก

๑๑

คน, ฉันทใจ (ขติบ) ยังไงไม่, ขอเค็ม, เพิ่ม อัครา
(ทัก) ฉะ ๆ ขอ, คุณพ่อฉัน, ท่าน ขี้เหนียว เหมือน
ไป เหนียว, รวง ผง, ให้ ชิ่ง คำ เจ้านี่ พ้อง, แล้ว ต้อง,
บอก คำดา ไช้ย หมด ทำ, งูบงิบ, แม่ ขติบ เขีย มี
แต่ คน, ก็ พอ ทน, แซ่ม แซ่มต แม่ พวงเพ็ชร์, อีกคน,
เหลือ ทน เคย หนุ่ม รักดาว, คราว นิยม, จะชมเชย
พุทไร๋ เอ๊ย, เงิน เท่านั้น, มัน ไม่ คว๊อ (ขติบ) พุดจริง ๆ,
ผู้หญิง จัก, พ่อ ทักจำ รั, ดอกหนา, อย่า ไถด, ทำ ไช
ลื้อ (ทัก) ผิด ก็ ผิด, ฉันทใจ, จะ แก้มือ แต่
มัน คือ, ฉันทใจ, เงินไม่ทัน คุณพ่อ ว่า, ถ้าแต่ง, แม่ พวง
เพ็ชร์ หาร้อย ชิ่ง, เบ็ดเดี่ยว, จะ ทำขวัญ พเงิน
บ้า, หัดนอน จะตาย, เพราะห้ ร้าย ครัน จะรับ คั้น, ชวน
ฉันทใจ, ก็ น่าอาย ๗ ๑๔ คำ เจรจา

(ปรับทุกข์ แม่ พวงเพ็ชร ก็ ส่งสาร ว่า เห็น ทาง เดี่ยว
แต่ ต้อง รีบ แต่ง แม่ พวงเพ็ชร ก่อน เขา พ้อง นาย ทัด
ว่า หลอน ไป กรุง เก่า บ้า จะ ตาย ขดิบ หัว ร้อง ว่า
ทำไม ถึง จะ ต้อง แต่ง กะ ตัว พวง เพ็ชร จริง ๆ แต่ง
กะ พวง เพ็ชร ตาม พ่อ ได้ ของ ขวัญ คุณ พ่อ แก้ว ร้อน ไป
พลาด ก็ สิ้น เรื่อง ทัด ได้ คิด)

ฉิมเล็ก คัด ๑ (ทัด) ขอบใจขอบใจ, หลอน ให้, สติถึก
ไม่เคย นึก, หาก หลอน, บ่อน ขยาย (ขดิบ) ฉันทุ ด่ง
อย่า มา เห็น, เป็น อุบาย (ทัด) ออก แยก สาย, ได้
บุญญา, ถ้า ซอบ กต (ขดิบ) ฉันทุ ไป ละ (ทัด)
เดียว เอะ นะ, ค่วน ไป ไหน (ขดิบ) ไม่ได้ ไม่ได้,
งาน คารา, ยัง กาด ได้ ยิน เดียง, ไกรษร, ร้อน คำ รณ
สับ ประ ดน, ซนคู, เหลือ อยู่ นาน ๆ & คำ เจรจา

เรื่อง กตแตก

๑๓

(ชาติภิมถัมไปจนได้ นายทัก เขา หนึ่งดื้อ
พ่อ ตง วันวาน ชื่นนี้ มาดูว่าเป็น บั้คคะคาดถูกนั้งไม้ได้
ยั้ง เห็นเข้าเค้า ขณะนี้ ยายมน พานักการ ศาด เขา
หมาย มาให้ ว่า แยก พ้อง พอไปแล้ว ทัก ทอด ตัว
ถอนใจ)

ฝยั้งเดวคัก ๑(ทัก) ไม่อยากหลุดก,ก็ต้องหลุดก,มดก
คุณพ่อ ชื่น วีรช,เตี้ย คน,บั้นชันศาด กำดง บ่อย,เหล็ดือมา
ช้อย,ถูกแต่งงาน ขอ ปรทาน, ดิบหาบ,กราบ เท้า ไป ๗
๒ คำ เจรจา (จค หมาย หลตอก พ่อ ว่า ได้ แต่งงาน
กะ แม่ พวงเพ็ชร วัน ที่ ๕ ขอ พร แด ขอ ทำขวัญ ตาม
สัญญา ว่าพอ ได้เงินมา ใช้นี้แล้ว จะ รับไปกรุงเก่า
ไซ ความจริง แก่ พวงเพ็ชร รับ รุมจับ แต่ง กัน เตี้ย
ไหน คุณพ่อ จะ รั้กถ จับ หมวก ลง ไป ทั้ง ไปรดน้ำ

ทางนี้ ขดืบเข้า มามอง หา ไม่เห็น)

อมตึกคัต ๑ (ขดืบ) ไปไหนหนอ,พ่อทัด, ร้อนจัดจี้
 เพราะทำนี่, ท่วม ปาก, มากไม่ไหว ขดืบพูดเด่น, เดียว จะ
 เห็น, เป็น ถูกใจ สับประคน, กตะโก, ไม่ได้การ ข
 ๒ คำ เจรจา (พ่อ นายทัด กัดบว่า ไป ทั้ง ไปรสนัย
 หลอก คุณ พ่อตาม แม่ ครู สอน ขดืบ ว่า ไม่ได้สอน
 พูดเด่น ค่าง หาก ไม่รู้ ไม่ซี้ก็ กัดบ ไป)

(บัด ฉากครุ เดียว เบ็ดฉาก อย่าง เดิม ตัวดคร
 มี นายทัด รุนทรายคหนึ่งสอไปรสนัย ว่า นตายมือ
 คุณพ่อ มือ ต้น มือ เดี่ย ฉัก อ่าน)

“พ่อทัด ดูรัก ของพ่อ ๆ ได้ รับจดหมายแล้ว ดีใจนัก
 ที่ รู้ ว่า ลูก จะ แต่งงาน กะ แม่ พวงเพ็ชร แต่ เดี่ย ใจ
 ที่ หลวง พ่อ ยัง ไม่ยอม ให้ ไป ไหน แม่ ขากกร บ่อย

ของ พ่อ ขลุเตา แล้ว เพราะ ฉนั้น จะมา อำนวยพร เอง
 ยัง ไม่ได้ แต่ จะ ให้ คาเวญ นำ เงิน ทำขวัญ สี่หมื่น
 บาท มา ให้ ใน พรุ่ง นี้ รก เข้า ”

ถึง โถด ๑ (ทัด) ลำ เจริญ กัน, เท่านั้นเอง, เก่ง พ่อ ดู
 กตแม่ ครู, ครู ชีวติ, ช่วยคิด อ่าน จดหมาย นั้น, ลง วัน, เมื่อ วัน
 วน ไม่ ชำ นาน, คาเวญ, เอา เงิน มา ข ๒ คำ
 เจริญ (ตี ใจ หัว ร้อ ร้อง ตะ โทณ เรียก แม่ ขติบ เข้า มา
 เต่า ความ ให้ พัง ให้ ดู หนังสือ ขติบ โกรธ ว่า โทง พ่อ แด
 มา โทษ ว่า บัญญา เขา ๆ พุด เต๋น ต่าง หาก กำ ตั้ง
 หัว ร้อ ต่อ กระ สึก กัน ไป รัด นี้ บุษ เขา หนังสือ มา
 ให้ เข้า ใจ ว่า ขติบ เป็น ภรรยา ขอ น้ำ กิน
 ขอ ชีต ไฟ จุด บุหรี่ แล้ว ตา ไป นาย ทัด ว่า จดหมาย
 คุณ พ่อ อีก ขติบ ร้อง ว่า เพียง ขอ ให้ ท่าน จับ ได้

กตแตก นายทัก หน้า ไม่ สบาย อาน

“พ่อ ทัก ลูก รัก ของ พ่อ เศรษฐีหลวง พ่อ
 มา เยี่ยม พ่อ เล่า เรื่อง ลูก แต่ง งาน ท่าน เคย ยอม
 ให้พ่อ เข้ามา ให้ พร เอง ได้ว่า เปน อัน หาย พ่อ มา
 รถ เทียบ เดียว กัน กระจด หมายถึง พ่อ จะ เอา เงิน
 ๕๐๐ ชั่ง มา ให้ เอง ทั้ง จะ เหวะ ไป ชื้อ ฝรั่ง คอ
 เพ็ชร มา ทำ ขวัญ แม่ พวงเพชร ที่ ห้าง ก่อน ถึง อย่างไร
 กระจด หมายถึง คง จะ มา ถึง มี ลูก ไม่ ซ้ำ กว่า เพลา พ่อ จะ
 ไป ถึง นึก ”

(อุปมาถามว่ากระไร นายทัก ทอด หุ่ย หน้า
 ไม่ เปน ตา ส่ง กระจด หมายถึง ให้ อาน ขดิบ ว่า สะใจ ขยาก
 โกง ท่าน แด มา ซัด เขา ทัก ว่า จะ ทำ อย่างไร ดี
 ขดิบ ว่า ไม่ รั้ว ไม่ ชื้อ กำดั่ง นั้น พ่อ เสี่ยง รถ กิ่ง ๆ

มาจอด ทัด ไป มอง เห็น คบ ออก ผลุง ว่า คุณ
 พ่อ มา ถึง แล้ว ขลิม ว่า จะ ไป เดียว จะ พดอย เตี่ย
 รวาง วัด ด้วย ทัด ไม่ ให้ ไป ว่า ขลิม เป็น ครู จะ ทั้ง
 ศิษย์ เตี่ย ไม่ ได้ ต้อง ช่วย แก่ ขลิม ว่า ไม่ รู้ จะ แก่
 อย่าง ไร ไหว ทัด ว่า แก่ ได้ ขลิม ต้อง เป็น เมีย
 ทัด ขลิม ไม่ ยอม ว่า จะมี ไป เมือง จีน ทัด ว่า มี ใช้
 ไป เป็น จริง ๆ เมื่อ ไร ขลิม ว่า ยิ่ง ร้าย ใหญ่ ทัด ว่า
 เป็น คน ทรง แม่ พวง เพ็ชร หดอก คุณ พ่อ ด้วย ท่าน ได้
 เห็น แต่ เล็ก ๆ ขลิม ไม่ ยอม จะ ไป ทัด ก็ ไม่
 ยอม กำตั้ง ปตา กัน คึก คัก ก็ พอ พระ ไพ ศพ คุณ
 โอ้ หว กระจ เป้า ชน มา ทัด ผุด ขลิม ลง กราบ ขลิม
 อาย ม้วน)

โยนคาบ (พระ) แม่ พวง เพ็ชร, ถูกไฟ, อย่าอาย
 พ่อ บุญ แก้ว หนอ, พ่อ มิใช่, ใคร ดอก หนา สหาย เก่า,
 พระเตาจะกิจ, ผู้ บิดา บวช เรือน อยู่, วัดวา, มา ด้วย กัน
 (กอด รั้ว เศษ คาง) แม่ เป็น สาว, หน้า รวด, คน ตะ คน
 เคย เห็น หน, แต่ เจ้า, เยว่ อยู่ นั้น จง อยู่ ดี, ก็น ดี,
 มั่ง มี ครั้น พ่อ จะ ขอ, ทำ ขวัญ, เจ้า ตาม มี ๓ & คำ
 เจรจา (หิบบ ด้ว้อย คอ มา ด้ววม ขลิม กัม
 หน้า มัด ทัด แก้ว อาย พ่อ ก็ เชื้อ เดย ซัก
 ถึง เรื่อง แต่ง งาน ทัด ว่า ทำ เจียม ๆ พ่อ ว่า ก็ ดี แล้ว
 เล่า ถึง โศก ไภย ขอ น้ำ รั้น กิน พ่อ นาย ทัด ปล่อย
 ขลิม ก็ จึง หนี ไป ห้อง ตัว (คิด กัน) พ่อ ไม่ ทัน เห็น
 ทัด แก้ว อาย ไป แต่ง ตัว ด้วย หนัก เวช กต ไฟ
 จะ ไป ฆอ นิมุต เมือง ฆด ข้าว เจ้า ก็ ไป เถิด จะ ได้ เตรียม

ตัว ให้เงิน กระจาษ ๕๐๐ ซึ่ง กอตวัดให้ คัดให้พร ว่าท่าน
 จะ รอ พบ ด้หาย นิด ให้เขาตาม มาหา ทัด พุด บ้อง ว่า
 ไม่รับ เตียง ไป เตียง ไม่ ได้ โดยตาม เข้า ไป ทาง ห้อง ซลิน)
 คางเหลื่อง (พระ) ถูก โทน พ่อ, ข้อ คด, ปด ไม่ เปน
 เต็กจน โต; พุก ไร่ เห็น, กั้น มา นี้ เชื้อ ถ้อย คำ, ยา พ่อ,
 รัก ข้อ คี ควร เปน ที่, วาง จิตร, ของ บิดา ชัน หา
 เมีย, ก็ ไม่ เตียง, ด้กุดชาติ พัง โอ วาท, พ่อ ตัว, กัดัว
 หนักหนา ถูก เช่น นี้, ใคร มี, มี ราคา กว่า เพ็ชร์
 ด้, ระพัด เพ็ชร์, ยอด เต็ด ดี ๗ & คำ เจรจา
 (มอง หน้า ต่าง เรียก พ่อ นุ้ย ชัน มา พ่อ นุ้ย
 หน้า คำ ครวญ ครวญ ชัน มา บ่นผม เต็ม ที่ ๆ ๆ)
 ฝรั่งควงคัต (พระ) ใจพ่อ นุ้ย, มุ่ยหน้า, มา เทียว เหนอ
 อยาก พบ เกดอ, เต็ม ประดา, เชิญ มา นี้ ทราบ กต บ้าง,

เชียงใหม่, ในวันนี้ ร่วมราตรี, ดูก่อน, วันมงคล เขา
 แต่งงาน, ดูก่อน, พระเสวระกิจ ชื่อ พง เพ็ชร, ส้ม
 จิตร, คิด ขวาย ขวน ขอเชิญ ช่วย, ขวย พร, ขย่ำ
 วัณรน ดูก่อน เพื่อน, เหมือน ของ คน, เขา คน ดี ๆ
 & คำ เจริญ

ชาตรีกรับ ๑ (นัย) ทูรุษ ทูราย, จะตาย, มีตาย แต่
 เต็มที่ ผม, ดัม แม่, เทียบ พ่าผี ไป เชียงไฮ้, กะไว้, จะไป บี้
 แต่ กิจ ที่, ไป เสรี, ดำเหรีจพถัน หัวใจ ค้าง, คิด ถึง, คน
 ข้าง บ้าน คดี ตถาน, ผลุบ ผลับ, กัดบ กำมัน ไป
 หก เดือน, เหมือน ดับ, ไป กัดป กัดป อัจจรรย, เต็มที่, มี
 อัน เปน คัก เมีย หรือ, ถูก รือ, ตัด ถนน เทียบ
 ถาม คน, เขา ดู, ไม่รู้ เห็น ตาม หา เมีย, เสีย ทว่า, น้ำ
 ตา กระเด็น พุทไร้ เอน ดูเขา, จะเค้รำ โทรม ข ๖ คำ

เจรจา (ว่าจะต้องตาไปเที่ยวตาม ท่าน พระ
 ชวนอยู่ นะ ให้ตั้งพิมพ์ประกาศ ตาน้อยจะ
 ไปโรงพิมพ์ พระ ให้รอ ก่อน คงไม่หาย
 ไปไหน ตาน้อย พรรณา โฉมว่า สาวแต่ สรวยนัก)
 ไอ้ข้าศรีบางช้าง ๑ (น้อย) เมีย คนนี้, หาที่,
 ไหนเหมือนไหน ไชยงาม พร้อม, ต่อมอม ตะไม, วิไลโฉม
 งาม จริต, กิริยา, นำบรรโคม ใคร ชม โส่ม, ะนัค ปดิม,
 ไม่ ต้มเซย ไร่ร้อง ให้, ร้อง ห่ม, ชม มะนัง คิดถึง ครัง,
 จาก กั้น, มิ่ง ขวัญ เขย หาย ตต่ำ, ต่ำ ฉิบ, ดับ ติบเตย สั้น
 ตเบย, สั้น สบาย, วุ่น วายใจ ฯ & คำ เจรจา (ขณะนั้น
 พวง เพ็ชร แต่ง คำ เข้า มา เห็น ชาย ทั้ง สอง ก็ ชงัก แล้ว
 ถาม ถึง นาย ทัด ท่าน พระ ว่า เขา แต่ง งาน วัน นี้
 นาง ว่า เหตุใด ท่าน พระ บอก ว่า ตัว เป็น พ่อ เจ้า

ยอม ตัวขอโทษ ว่าเป็นไม่ได้ แต่งกะใคร
 ท่านพระว่ากะพวงเพชร เจ้าว่าตัวเจ้าเองต่าง
 หากท่านพระปลาดใจ)

ฉนะ ๑ (พระ) ฉนะเต็ท, พวงเพชร, เป็นน้องพวง
 พวงหนึ่งดวง, พวงหนึ่งจริง. นิ่งไม่ไหว ใช้ตุ๊ก, แม่
 เป็นตุ๊ก, เค้าของใคร (พวงเพชร) อย่าส่งได้ย,
 พระเส้าระกัจ, เป็นบิดา ข ๒ คำ เจรจา (ซักถึงญาติ
 ก็พูดตุ๊ก ว่ามาจับตัวขึ้นไปก็พอตายได้ มรวุฏ
 เป็นห่วงนาย ทัด จึงรีบมาบอกข่าว คงจะเข้าใจ
 ผิดกันสักอย่าง ขณะนั้น เสียงนายทัด จะออกมา
 ท่านพระจึงขอให้พวงเพชรกับมาว แดทานุ้ย สิ้นเสียง
 ในฉาก นายทัดหัวกระเป่าพาขลิบแต่งตัวออกมา
 ขลิบ จะเสียงนายทัดยึดไว้ ว่าวนไปแล้วกลับ
 ก็สิ้นเรื่อง)

หงุดหงิด (พระ) นี้แน่นี่แน่, แฮ่ ทัด, ข้า อัด ใจ
 แม่พวงเพ็ชร, คนไหน, ที่เจ้าว่า เจ้าได้รัก, เจ้าได้ ใคร,
 ได้ วิอาห์ (ทัด) นี้ ขอรบ, ภรรยา, ผม พวงเพ็ชร (พระ)
 ข้า หนัก ใจ, ยัง ใจ กัน, มัน ชน อยู่ เด่า ไป ทรู, แต่ง
 งาน, ทำการ เสร็จ รวด เร็ว นึก, ชัก ชน, กัน ตะ เม็ด
 หรือ เขา เบ็ด, ชน ไก่, ล้อ น ไก่ กต (ทัด) ประ ทาน
 โทษ, ไปรด รอ, พอ ผม กตบ เกิด ขอรบ, ผม จะ เด่า
 แต่ कै้า คั้น กตว ไม่ ทน, เรือ ไฟ, ไป เมือง ชด จะ กาทด,
 ค้าง เค็ง, เลี้ย เเซง เศวยม ข ข คำ เจรจา

(พ่อ เรียก พวง เพ็ชร ออก มา ว่า นี้ ใคร เขาก็ ว่า
 พวง เพ็ชร นาย ทัด หน้า ตัน สัน สติ พวง เพ็ชร
 ก็ ร้อง ให้ โกรธ ว่า เป็น เด็ก กัน นาย ทัด ว่า
 ข้า ก่อน ๆ ขณะ นั้น ตา นุ้ย ทัด ถึง ออก มา เห็น เมีย ขดบ

กรากเข้า ถอดว่าพุทไธ่แม่ชดบึ่ๆ อยู่ นึ่เอง ชดบึ่
 ชายบั้ค เดยส่งไสยว่า มีผัวใหม่จริง จะรับ
 มีชช นาย ทัด ท่าน พระห้าม ช้าง พวงเพ็ชร ก็ ว่า ชดบึ่
 ชดบึ่ก็ เกียง นายทัด ไม่เปนท่า ท่าน พระ
 ว่าความจริง มัน คง มี ส่งบ กัน ก่อน ใน ที่ สุด
 ตา นุ้ยร้อง ให้ ไส)

คำร้อง ๑ (นุ้ย) พุทไธ่ๆ, แม่ชดบึ่, นุ้ยฉิบ หาย
 ทำใจง่าย, หตะ หลวม, หลง คัวม เดียม คิด ถึง ชดบึ่,
 กระตบ ฤค้, กระค้ กระเดียม หมด ชายเหนียม,
 ทั้งผัว, จัว ชูปลิว (ชดบึ่) บั้ๆๆ, แค้น กำ, อ้าปาก
 พุด บิดสะกุด, หน้า เบื่อ. ตาเดื่อทิว (พวงเพ็ชร)
 ราน ทง คู้. คุจอกวอก. เหมือน ออกงิว คนชิว,
 ทรยศ, เดีย หมด ยาง (ชดบึ่) โอ นาย ทัด. อัจจรรย,

ชั้น นก แล้ว บด้อย เมีย แก้ว, เมีย ขวัญ, วัน ช้าง ๆ
 (พวง เพ็ชร์) คบ ชิตดี, คบ เตี้ย, แม่ เมีย คราง กะ
 ดาง รวง, ยืน เชื้อ, เก้อ อยู่ ไย (ทัก) โช้ พวง
 เพ็ชร์, โช้ ขลิบ, ไม่ คิม คี๋ ขอ เตี้ย ที่, เกิด นำ, บ้า ไง ได้
 (นุ้ย) หนอย หยอก เมีย, ขวด ก, ชู้ จรรไร เดียว เตะ
 ให้, หก โค้ โด่, อ้าย โน เบ๊ (พระ) ขอ เตี้ย ที่, เกิด
 เกดอ, ขยำ เพ้อ คดั่ง ครอบ จะ พัง, เรือง รวง, ขำว บ้วน เบ๊
 (นุ้ย) โช้ มัน เจี้ยะ, เมีย ผม, เตี้ย นม เน ไม่ ควร
 ทำ, หย่า เบ, เดย ขลิบ เว้ย (ขลิบ) ใคร หย่า เป, เอ ตา
 ครู, ขยำ ดู หั้น ไม่ เปน ชัน, แด้ว ดี นะ, บ้า แด้ว เหวย
 (พวง เพ็ชร์) มัน ซาด หมิง, แพศยา, มี หน้า เพี้ย เห็น
 จะ เคย, ขำ ของ, ถอง เตี้ย พรอน (ขลิบ) ขยำ มา ว่า,
 หนา เออ, เพ้อ เหลว ๆ เฮ้ว ๆ ๆ, ไร พอง รั, ไม่ ตั้ง orton
 (นุ้ย) เตะ แหม ตำ, ค่อ หน้า, ต่า orton ไม่ นึก ถึง, แต่

ก่อน, ร่อน ณะ ไว (พระ) เกิด ฉันท, พ่อ นุ้ย, อย่า
 พี่ย เพ้อ ึ่ง เชื้อ เกตอ, ฟัง ความ, จะ ถามไต้ (นุ้ย)
 ถูก ไต้ เท้า, เขา เมีย, ผม เสียใจ จะ มา ไก่, เกตุย
 เต็น, เปน ไม่ ยอม (พระ) นิ่ง ก่อน นำ, ว่า ึ่ง หวา,
 หา อ้าย ทัด มิ่ง หดอก ถ้อ, พ่อ หดัก ๆ, โตน หมัด
 ม้อม (นุ้ย) ตุ เขา เกิด, พเพิด พยัก, กั้น ซัก ซ้อม
 เหลือ ฟัง ท่าน, หว่าน ถ้อม, แล้ว ขอ รับ (พระ) เกอะ ๆ
 นำ, ใหน ว่า, วิวาห้ เสร็จ กับ พวง เพ็ชร ึ่ง ทัด, ผัด
 ตัว ด้บ (พวง เพ็ชร) อี ฉันท อยู่, กรุง เก้า, เชื้อ
 เขา ยับ มิ รัจ ับ, กู ชน, อี คน จร (ขติบ)
 อย่า มา ว่า, เขา หนะ ตัว, ผัว ก็ นิ่ง ณะ เก่ง ครัน, ท่าน
 ผู้ หนีง, หยิ่ง กระจ ฉ่อน (นุ้ย) หตง เมมา มัว, ผัว หนุ่ม,
 ตลุ่ม บถน อ้าย ผัว ก่อน, ต้ม ฉิบ, ขติบ เขย เอง (ขติบ)
 ม้า ๆ ๆ, นำ หัว ร้อ, เมีย พ่อ ทัด หนอย ปาก จัด, เตา

ลอด, มา ขอด เก่ง (พวงเพ็ชร) ไม่อยาก เกียง,
 กะ อี กรอก, ดอก มะ เริง เฮอร์บี เสง, ตละ คัก, พัดก
 แด้ว (พระ) หนู เชื้อ พ่อ, ขอ ที่, อย่า มี นาว พัง
 เรือง ราว, อย่า เพ้อ โกรธ, โดด แหยว ๆ (พวงเพ็ชร) แม
 ลัญญา, ว่า ไม่มี, จะ วิ แว (ทัก) หล่อน เชื้อ แน่ว,
 แด้ว ก็ กรรม, ทำ อย่างไร ๒๖ คำ เจรจา (ท่านพระ
 ห้ามให้พัง เรื่อง สงบ ดง ได้ สักครู่ ตานุ้ย ก็ พ้อ เมีย
 เมีย ก็ ขนาบ. หวด ไป จะ รับมือ ทัก เมีย ก็นั้น ท่าน
 พระ ห้าม ยิง โกรธ ทัก เก้อ พวง เพ็ชร
 คุณดำ ขติบ ขติบ ก็ ดำ มั่ง รุก เขา ทัก ว่า ก็นั้น นัว
 ใน ที่ สุด ขติบ สบด ว่า ยัง ไม่ ได้ มี ด้ว ใหม่ เลย ไล่ ความ
 ตานุ้ย หัว ร้อ ทั้ง น้ำ ตา โดด เข้า กอด เมีย ว่าง น หรือ
 ทำไม เขา ว่า เป็น เมีย เขา เต่า (ขติบ) ว่า เรื่อง มัน มี
 พวง เพ็ชร สดุ้ง ตาม ัน พัก ไม่ได้ แต่ง งาน กะ เขา คอก

๒๘ เรื่อง กตแตก

หรือ ทัด เก้อว่า เปลา ท่าน พระว่าข้าว่า
แล้ว ความจริงมัน คง อยู่ ที่อื่น มันจะ
ต้ม พ่อเท่า นั้น ขอ ให้ฟัง ตานี้ ว่า
ผม ต้อง ขอลา คิด ถึง เมีย เต็ม แก่ ขอบิ ดุ
จึง ส่งบ ท่าน พระเรียก ลูก มาสำรวจภาพ
เสีย ดี ๆ ๆ)

แปลก หู ๑ (ทัด) ผม ผิด แล้ว, ไม่ แคตัว, รับ อาญา
เวทนา, โทษานุโทษ, โปรด ยกให้ เงิน เดือน ของ, คุณ
พ่อ, ไม่พอ ใช้ แม่พวงเพชร, เล่าก็ ไป, อยู่ทางโน้น เป็น
นี่สิน, ดินรน, ไม่พิน เอีย กัดว ซ้อ เสีย, พ้อง ค้าต, พาด
หัก ไช้น ครั้น จะ ขอ, คุณพ่อ, ก็ จะโดน บอก
ค้าต, นำโจน, นำ ให้ตาย ถูก นี้ กิ่ง, คำ บิดา. สัญญา
ไว้ ว่า จะ ให้, ดี หมั้น, ก็ คั้น หมายถึง มันแต่ง

งาน, พวงเพ็ชร์, เดวีจระคาย จึง อุบาย, บอกไป, ได้
 วิวาท ข ๖ คำ เจรจา (นุ้ย ถาม แล้ว
 อย่าง ไร ว่า แต่ง กะ เมีย เขา นาย ทัดก็ เด่าความ
 ตาม จริง แต่ ต้น จน ปลาย ขดบ ก็ ว่า จน ใจ ส่ง ดำ
 ก็ พอ ใจ พอ นุ้ย ชอบใจ พอ พิน พวง เพ็ชร์ อาย.
 นาย ทัด กัด)

พราหมณ์ คัดน้ำเต้า ๑ (พระ) เป็น เด็ก กั้น, มิ่ง กะ กู,
 รู้ ไร หุดอก ถ้า मैं บอก, จริง ใจ, กู ไม่ ว่า ขวด ฉลาด,
 อาจหาญ, ทำมารยา มิ่ง ชยา เห็น, เป็น มิดา, อีก ต่อ ไป
 (พวงเพ็ชร์) ประ ทาน โทษ, โปรด ดูก, แล้ว ปตุก ฝั่ง พึ่ง
 ผิด ครั้ง, เคี้ยว เท่านั้น, ประกัน ได้ แต่ ตู ยัง, อด ออม, ยอม
 อด ยั ไม่ ว่า ใคร, เคารวะ อนุภท, ย่อม พลาด พดง (นุ้ย)
 กู แต่ ฝน, กรม แก้น, แด่น ละเหย เขา บัว เมีย, เมีย รัก, เทบ จัก

คั่ง ยัง อภัย, ไม่ โกรธ. ถ้อย โทษ ทั้ง ไม่จริง ไม่
 จริง, เป็น แต่ ของ, หมอง ไม่มี ผมควร หึง, ยัง ไม่ หึง.
 โกรธ ซึ่ง ไย นี้กว่าให้, แก่ ผม, เกิด ส้ม ที่ (พระ) เพราะ
 ส่งสาร, ถูกไฟ, อดไว้ที่ เจ็บ ครานี้. ไม่ จำ, ไม่ นำพา
 อัน แขนบด, กตอุบาย, นี้ร้าย เหนอ ไกร ตะ เมธ, ว่าจะมีดี,
 ความ คิด บ้า รอด วัน นี้, คาบ, มี เวตา ฤทธิชดำ,
 กตแตก, ไม่ แปรด เอย ข ๓๐ คำ เจรจา (สั่งสอนถูก
 นุ้ย. ชัดมี เสด็จ เมีย ทาม ว่า ไม่จริง แน่เหมือน เขา ว่า ตะ
 หนา เมีย โกรธ เคยพูด ว่าไป บ้านเถื่อนนำ คิด ถึง, ออก ท่าน
 พระ ว่าฉัน ก็ ไป เหมือน กัน พวง เพ็ชร ก็ จะ ไป นาย ทัดยุด
 ไว้) พบที่ควาน

